

Prof. Manuel Sabalczyk
Dziedzina sztuki plastyczne
Dyscyplina sztuki piękne
ASP w Katowicach
Wydział Projektowy

Katowice, 18.10.2019 r.

RECENZJA

Zleceniodawca recenzji

Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Wydział Architektury Wnętrz.
Pismo z dnia 30.09. 2019 r. Nr BCK-VII -L-9351/2019 informujące o wyznaczeniu mojej osoby przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów recenzentem komisji habilitacyjnej, do oceny osiągnięć Pana dra Łukasza Sarnata.

Do zlecenia dołączona została dokumentacja złożona przez habilitanta:

- autoreferat
- dokumentacja osiągnięć dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki
- dokumentacja dorobku artystycznego (projektowego)

Dane habilitanta.

Pan dr Łukasz Sarnat studiował na Wydziale Architektury Wnętrz, Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom magistra sztuki uzyskał w 2002 roku, po obronie pracy magisterskiej zatytułowanej *Zestaw mebli do salonu kosmetycznego firmy Ingot*.

W latach 2001-2002 pracował w macierzystej Uczelni, na stanowisku instruktora w Katedrze Projektowania Architektury Wnętrz i Mebli.

Od 2002 roku, po uzyskaniu dyplomu magisterskiego, pracował na stanowisku asystenta w Pracowni Projektowania Mebli i Wyposażenia Wnętrz do 2010 roku.

W 2010 roku, w wyniku przeprowadzonego postępowania na Wydziale Architektury Wnętrz, ASP w Krakowie, uzyskał stopień doktora sztuk plastycznych . Tytuł rozprawy, *Sztuczne światło jako środek Kształtowania klimatu wnętrz. Autorska kolekcja lamp*.

Od 2010 roku jest adiunktem w I Pracowni Projektowania Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz i samodzielnie prowadzi przedmiot Projektowanie Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz dla studentów I stopnia studiów niestacjonarnych. Jest promotorem 23 prac licencjackich na studiach niestacjonarnych, specjalizacji Projektowanie Mebli.

Ponadto, od 2012 roku zatrudniony jest na stanowisku starszego wykładowcy w Instytucie Architektury Wnętrz, Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyśle i prowadzi zajęcia z przedmiotów;

- Projektowanie Wystaw
- Projektowanie Sprzętów i Elementów Wyposażenia Wnętrz
- Projektowanie Architektury Wnętrz

W latach 2013 – 2015 był Wicedyrektorem Instytutu Architektury Wnętrz w PWSW, a w latach 2015-2016 był kierownikiem Zakładu Architektury Wnętrz.

Autoreferat , zawiera 19 stron i ma charakter życiorysu twórczego. W podtytule *GENEZA* zawarte są informacje dotyczące początków zainteresowania się autora działalnością projektową. Nauka w kieleckim Liceum Plastycznym z ukierunkowaniem na projektowanie mebli

dała podstawy do późniejszego studiowania na Wydziale Architektury Wnętrz, krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Projektowanie mebli i elementów wyposażenia wnętrz pierwotnie było wybraną przez autora specjalnością. Pod koniec studiów, będąc na V roku, w wyniku nawiązanej współpracy z firmą kosmetyczną Inglot, swoją działalność projektową ukierunkował na aranżacje stoisk i wystawiennictwo. Od tego momentu, już po uzyskaniu dyplomu zawodowego magistra sztuki, ta ostatnia specjalność stała się dominującą w jego twórczości.

W dalszej części autoreferatu, opisane są projekty i realizacje ze szczególną uwagą poświęconą pracom wykonanym po 2010 roku, czyli od momentu uzyskania stopnia naukowego dra sztuk plastycznych.

Autoreferat pisany jest w sposób przystępny w czytaniu, tzn. precyzyjnie i jasno wyrażone są poruszane kwestie. Z opisu wykonanych prac wyraźnie widać jakie były koncepcje, przypisane cele, założenia i stosunek autora do idei jaka przyświecała każdej z nich.

Autor jawi się jako twórca świadomie i z dużym zaangażowaniem własnej wrażliwości reagującym na tematyki projektowanych wystaw. Doskonale zdaje sobie sprawę ze znaczenia czynników ukierunkowujących percepcję i interpretację przez odbiorców podawanych informacji. Jednym z nich jest forma podawanej informacji, która w zaaranżowanej przestrzeni wchodzi w relację z odbiorcą. Każdorazowo poświęca jej wiele uwagi w swoich projektach.

Te cechy charakteryzują działalność dra Łukasza Sarnata i świadczą o jego dojrzałej oraz odpowiedzialnej postawie twórczej.

Osiągnięcia dydaktyczne

Od roku 2010 dr Łukasz Sarnat prowadzi samodzielnie przedmiot Projektowanie Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz dla studentów I stopnia, studiów niestacjonarnych. Metodycznie, koncepcja nauczania jest logicznie uzasadniona a jej realizowanie ma prawidłowy przebieg. Realizacja zadawanych tematów przebiega na kilku, następujących po sobie poziomach. Pierwszy, zapewnia studentom wiedzę konieczną do prawidłowego sformułowania celów, założeń i zakresu projektu. W drugim etapie, studenci nabierają kompetencji praktycznych, zwłaszcza podczas prototypowania z udziałem podmiotów pozauczelnianych reprezentujących przemysł branżowy. Przy takiej okazji mogą poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności o wartości wynikające z praktyki zawodowej, konieczne dla wykonywanego w przyszłości zawodu.

Tematyka zadań, to projekty mebli, elementów wyposażenia wnętrz i przestrzeni publicznych. Ich różnorodność, prezentowana w katalogu dołączonego do dokumentacji świadczy o dużej pomysłowości studentów i o otwartości pracowni na różne propozycje tematów do zrealizowania. Nie wszystkie prezentowane projekty świadczą o przestrzeganiu zaleceń ergonomicznych, tak jak podkreślone to jest w założeniach programowych przedmiotu, jednak większość jest interesująca, zwłaszcza że forma projektowanych obiektów ma na uwadze prawidłowy przebieg ich użytkowania.

Przykłady;

Ławka ze sklejki (kat. str. 7), stolik bibliofila (kat.str.21) - prosta konstrukcja zapewnia oczekiwania użytkownika, a możliwość prostego składania i rozkładania jest dodatkowym atutem. Zabawny fotel Komfort (kat. str. 26/27), posiadający obszycie z kieszenią na prasę, jednocześnie będące pleciem do okrycia osoby siedzącej. Wieszaki wolnostojące (kat.str.30/31) są przykładem na wykorzystanie cech fizycznych materiału dla stworzenia możliwie najprostszyc obiektów zapewniających przewidziane dla nich funkcje.

Z prezentowanych prac dyplomowych, moją uwagę zwrócił projekt kanapy z 2014 roku (kat.str. 43), gdzie za pomocą łatwych czynności można zmieniać jej układ przestrzenny, a co za tym idzie jej wygląd i przeznaczenie. Interesująca jest praca dyplomowa z 2015 roku (kat.str. 46/47), przedstawiająca system obiektów stanowiących wyposażenie otwartych przestrzeni oparty na kilku

elementach powtarzalnych.

Bardzo zabawne w formie i przemyślane od strony użytkowej jest Mobilne Siedzisko Miejskie, praca dyplomowa z 2016 roku (kat.str. 52/53). Wyprofilowanie siedziska zapewnia komfortową pozycję spoczynku a przemyślana konstrukcja umożliwi składanie i rozkładanie jednym szarpnięciem ręki trzymającej uchwyt. Ten sam uchwyt umożliwi łatwe przenoszenie siedziska wspomagane zainstalowanymi kółkami. Z uwagi na kształt złożonego siedziska, przechowywanie ich większej ilości wymaga minimum koniecznej do tego przestrzeni. Siedzisko to świadczy, że autor projektu miał na uwadze całościowy proces użytkowania i że celem projektu był nie tylko wygląd obiektu, ale przede wszystkim stworzenie prawidłowych relacji użytkownika z obiektem, w tym wypadku z przenośnym, publicznym, siedziskiem.

Omówione, tylko niektóre z prezentowanych prac studentów potwierdzają, że przedmiot prowadzony jest z troską, by studenci nabywali kompetencje świadczące o wysokim poziomie świadomości projektowej i umiejętności charakteryzujące się dużym profesjonalizmem. Ich kwalifikacje podnoszone są również przy okazji uczestnictwa w różnych działaniach z zakresu współpracy naukowej z różnymi instytucjami i w organizowanych warsztatach. Przykładem efektów takiej współpracy jest cykl projektów zatytułowany *Oswajanie miasta*, gdzie wybranym fragmentom miasta nadano nowe wartości zwiększające atrakcyjność wizualną przestrzeni oraz nadano nowe funkcje wybranym fragmentom przestrzeni, wyposażając je w obiekty zabezpieczające różne formy aktywności użytkowników. Inne przykłady działań studentów związane są z rewitalizacją wybranych fragmentów miasta.

Działalność związana z współpracą naukową i z popularyzowaniem nauki.

W ramach tej działalności habilitant realizuje wykłady, szkolenia, warsztaty i praktyki współpracując z instytucjami w kraju i zagranicą jak; Muzeum Inżynierii w Krakowie, Politechnika w Krakowie, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Nowohuckie Centrum Kultury. Od 2015 roku współpracuje z Licée Le Corbusier w Strasburgu i z Art end Design of Suzhou, China prowadząc warsztaty organizowane przez Wydział Architektury Wnętrz ASP w Krakowie dla studentów z Polski, Francji i z Chin.

Jest autorem publikacji naukowych w Czasopiśmie Technicznym Politechniki Krakowskiej; zeszyt 5-A, 2015, zeszyt 10, 2017 i przyjęty do druku artykuł *Oswajanie miasta. Rewitalizacja rewitalizacja przestrzeni miejskiej w projektowaniu warsztatowym*, Czasopismo Techniczne, Politechnika Krakowska.

Za całokształt pracy w roku 2015 otrzymał Brązowy Medal za Długoletnią Służbę, a w 2017 roku, Nagrodę II stopnia Rektora ASP w Krakowie.

Dzieła zakwalifikowane przez autora jako **ważne osiągnięcia artystyczne** dotyczą trzech wystaw;

- Krakowianie wobec terroru 1939-1945-1956
- Apteka Tadeusza Pankiewicza w Getcie krakowskim
- Wyzwolenie czy Zniewolenie? W 70 rocznicę bitwy o Kraków

Pierwsza z nich, to wystawa stała, mieszcząca się w dawnym budynku siedziby Gestapo.

Na stosunkowo niewielkiej przestrzeni, przewidzianej dla obszernego scenariusza wystawy, dużej ilości przekazywanych treści i różnych przewidywanych form zwiedzania autor projektu zastosował rozwiązanie wydające się sprostać wszystkim oczekiwaniom tzn. organizatora, wykonawcy, gospodarza wystawy, zwiedzających i własnych. Zastosowane środki oddziaływania na widza mają nie tylko przekazywać informacje, lecz wywoływać stosowne do nich emocje. Z uwagi na szczupłość miejsca, ilość informacji i na potrzebę stworzenia większej przestrzeni wymaganej dla prelekcji, wykładów i spotkań, autor znalazł rozwiązanie w postaci ruchomych ekspozytorów, które można przestawiać zależnie od potrzeby. Grafika wystawiennicza i wszystkie druki towarzyszące wystawie,

w tym plakat, są również autorstwa dra Ł. Sarnata.

Całość dzieła jest spójna formalnie, a struktura przestrzenna wystawy sprzyja percepcji przekazywanych treści.

Wystawa otrzymała nominację do Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na Wydarzenie Muzealne Roku SYBILLA 2011.

Wystawa zatytułowana *Apteka Tadeusza Pankiewicza w Getcie krakowskim* jest kolejną, stałą wystawą organizowaną przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. Wystawę zaaranżowano w budynku, w którym podczas okupacji znajdowała się Apteka pod Orłem prowadzona przez T. Pankiewicza. W projekcie odtworzony został pierwotny układ wnętrza a meble, stanowiące wyposażenie i sprzęty apteczne nawiązują do stanu historycznego. Interesująca jest, stosowana w niektórych sytuacjach, forma przekazywania informacji – wymaga otwierania szuflad przez zwiedzającego. To dzięki niej wystawa nie została zdominowana typowymi planszami i nośnikami wykorzystywanymi w wystawiennictwie. Tym samym, zachowany został klimat wnętrza minionej epoki.

W układzie wnętrza dokonano rozdziału na część usługowo-edukacyjną i część wystawienniczą, w której wydzielone strefy mają przypisane funkcje apteki i informacje z nimi związane, jak również informacje o życiu społeczności żydowskiej w Getcie. Całość, służy temu, by zwiedzający przeżył, jak to opisuje autor w autoreferacie, cyt „ *swoistego rodzaju podróż w czasie w trakcie której widz poznaje bohatera, samodzielnie odkrywa i przyswaja fakty*”¹.

Wystawa czasowa zatytułowana *Wyzwolenie czy Zniewolenie ? W 70 rocznicę bitwy o Kraków* została zorganizowana przez Muzeum Historii Miasta Krakowa we wnętrzach fabryki Schindlera. Wystawa miała na celu ukazanie rzeczywistych warunków jakie towarzyszyły wyzwoleniu miasta i życia mieszkańców w latach powojennych. Na stosunkowo niewielkiej powierzchni projektantowi udało się zorganizować przestrzeń i zawarte w niej liczne eksponaty, zdjęcia i zaprojektowane typograficznie dla celów wystawy teksty tak, by uniknąć wrażenia przytłaczającego nadmiaru treści i użytych środków, a przekaz był uporządkowany, gwarantujący skuteczne informowanie.

Wybrane przez autora do oceny dzieła i prezentacja pozostałego dorobku artystycznego dowodzi o szczególnym ukierunkowaniu działalności na specjalność wystawienniczą i że habilitant jest projektantem nastawionym każdorazowo emocjonalnie do tematyki swoich projektów, wrażliwym na formę przekazywanych komunikatów i świadomym warunków zapewniających prawidłowy przebieg procesów informacyjnych przebiegających w różnych realiach przestrzennych. To są cechy charakteryzujące jego twórczość.

Konkluzja

W wyniku oglądu przedstawionej dokumentacji przewodowej stwierdzam, że dr Łukasz Sarnat jest twórcą i pedagogiem zaangażowanym w problematyki reprezentowanej przez siebie dyscypliny. Świadczą o tym osiągnięcia artystyczne, różnego rodzaju działania na rzecz upowszechniania dyscypliny i zaangażowanie w kształcenie młodzieży. Całościowy dorobek habilitanta w pełni spełnia wymagania art.16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późn. zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego sztuki.

